

Тожу районуна «Май 1» колхозун төп сүт-бараан ермасы районун фермалар аалынын чарыгына бирги кирип ээлген.
Бүгү Хуна-Чарда ферманын аялчылары, кадарчылары мал чечирип чыгыштырып алыскайды кырышкенер. Ферманын кайкаларынын чалында ситенип, ногаан масалы чечтэри-биле дүжүргөн. Саякчылар ортузунда кал-барган чарышка бирги черия алык коммунист саякчы Марияна Даржаа ээлген.
ЧУРУКТА: Тожунуң Хуна-Чар ферманынын муриякчы аялчымы Марияна Даржаа. Ошлар ОХЕМЧИКТИН фотозу.

ЧИИГЕЙ БЕРГЕН БАТОННАР

хайгшыл-
савзэнпер.
гтынмаан
тура-
адзында
ынгылай
яны бм.
ерте-
арымдаа-
ийтпаан.
четки-
ны доку-
арда өс-
кнларны
илэрэн,
р кара-
мага-

ары ону
чоңка
отукчула-
лазы-биле
херекке
ирге кир-
кылыгла-
лаз улус
орани олар
иш Күр-
аторияны
декияны
ролёрлар-

ылымын-
 таласым-
 и кичээп-
 ан.

 ымын куду
 ынын та-
 ымы чыл
 р ом үшкү

саямдымдай. Чагымды куду
шынарлым кылганың тал-
лаам-биле хомуудалды чыл
түндүгдериң буугар он үшкү
шалыны санаарга барым-
дазлап коёр. Чагымдарың
шынарынга болгаш ону күү-
седириңге контролду күш-
тедирериңг хемчеглериң
ажыдап кылган.

гаалирларынн магазинлерге, нигитинива чеменделгенин дудурдуглериге, амыдырал хандырлыга черлерине барып, совет садгынын чурууну сагын турарынын талазы-биле ажилдаста контролду организааста турарынын дуржулгааин кергенер. Ажилчына контролдер бар болгаш профилей ажилдакчылары саяал-онадарга солчуп, хивелдалары организаастаринин багытай дуржулгазы-биле тивиккапар.

ЕЛДИ
Э П
Ш...
профиланто-
штыр» деп
районнуң
Ч. Агбаан-
и» солун
аген. Ол
профэви.

эл болгаш кылып
 чүүлдер дугайында
 еп, ел четпестерин
 найдадып болурунун
 сумелер кадып,
 Держукай Абгаан-
 ээзин профбөлчөү-
 лүгүзүнүп көргөш,
 г хемчеглерин ала-
 цнаткан,
 акторийине чылы-
 истемазын кириери-
 ыры 1988 чылда
 нгы чедишпес-би-
 нмаан. Ол чылы-
 расказын туудуу
 да дөөсүз кылдыр
 юргөн.
 акторийин ажил-
 але четчелээриник
 дыштаныкчыларнык
 азын чогуу дең-
 жиккидип, контроль-
 елдеририник айты-
 тус чер үлөтүп,
 ажилдакчыларының
 л обкомунун дар-
 л. Бакулиден, «Наз-
 мур-даш разрезиниң
 В. П. Смагинден
 разрезтик профком
 А. А. Катковадан да-
 мтирлеп, хемчег
 ээзинин редакция-
 кам.

ТҮҢНЕЛ ҮНДҮРБЭЭН



Херелмаа Сагадамона Сан-чаг (чурукта) Тес-Хемде Чүрүт-оол Хомутку аттыг совхозтун мурнакчы хойжуларын бирээси.

— Төрүр 410 хомустан 410 хураганга камгалап алган бис. Малга чей четкири-биле бар. Эрткен чыдаан боор өг-бүлө көрөз-биле аялдап келдиңиз. Амды-амдыда төңчү түңнел үчүм-дээ болза, бистин башка туурамыз-биле алырга, байдалымыз терде багыт эвес бо-дур боор. Эки түңнелдерин четки боор дээрсе-ле, эки аякылаарымыз. Ыңчангыш кызым аялдап, чарыг-далдарым болдурбас дээш бүтү күжүрүстү ылаар угалп турган бис — деп, Херелмаа Сагадамона чуталады.

Кыштаглаашкын Кызыл районун совхозтары канчаар эрттирип туурамын дугайында районун улу-чу контроль комитетинге чуталаашкан.

Амал-агый-агыйларын малды кыштагладырмат белекенип алган ден-дески эвес. Бир эвес «Тилелес», «Көк-Тей» совхозтарда кыштаглаашкын нинтиңи-биле эки эгелээ болза, арткан аякы-агый-ларда мал башым оңа-менди тургузарынг, оон продук-циянын бүтүрүшкө кошок белектер богай салдарын четкирип эгелээ.

«Көк-Тей», «Тилелес» сов-хозтарда, эң малгыга сүт-бараан фермаларында кыш-таглаашкына белектер кон-чуг ханымчалыг болганым-дан, мида сүт сөөлдүмүн деишсеңиз кудулаарың. Көк-Тей сүт-бараан фермасында кыштарда аякылаарың, чөмөгөрлөгөн эки чорудуп турарыңдан сүт сөөлдүмүн

кускудундан бешти элөөн кө-үдөй берген. Ферманын аякы-лаарың чыл планын хуусаа бетинде куусеткен. «Тилелес» совхозтун сүт-бараан фермасында мал чөмөгөр-бизги курларың тургу-бан. Сүт бүтүрүшкө ден-пелин кудулаарың. Аякы-лаарың бода малды ары-кыла көрөзүңкө шилчээт эво-но азырап, оларын семис, шымык кылдыр туруп турар.

Кызыл районун эске сов-хозтарында эрткен чылдын четкестери каттаптымын чо-руташ, кыштарда кышкы көңүс белектерини илерет-кен. Кашаалар чыгылат-тымын, оларын шити арылаттымын, план да-гаар чорудар ужурут эво-терилардыг профилактиктг аякылар кылдымын бол-

мазынга байдал эрткен кы-жын-на дүтүрчүлүг турган. Инетер брүлелдешти аа-раал, кайжа-хорая өлкө, соон, мал чөмө чөмөсө-лөш бө чылгы кыштаглааш-кына белектер Усунде фер-малыг коллектини, удурут-чуларын кичээлде, бээр чүлүлөр хей турган. Ыңча-ра-лаа эрткен кыштаглааш-кынын бөрселериндеп кы-дылаа түңнелди олар үн-дүрүп алган. Октябрь ай-нын төңчүлүгө районун улу-сучу контроль комитети ферманын ханымчалын чо-руташ, кыштарда кышкы көңүс белектерини илерет-кен. Кашаалар чыгылат-тымын, оларын шити арылаттымын, план да-гаар чорудар ужурут эво-терилардыг профилактиктг аякылар кылдымын бол-

ган. «Х Улуг хура» совхоз-тун кол элеткини В.Б.Н. Дагажык ферманын кышкы белектер талазы-биле барып калды-даа кемеңгерин ал-базын үсунде ханымчалын илерет. Инетерини калдым, хайгааралын кошкатаным-дан 10 хей көңүс салдым-май, чөмө конуп чоруп тур-ган кышкы баа билдирген. Күш-агыйларын салгыла-туу-муна суларгаймын, коллект-тин кемеңгерини арзымда бот-бодуңга негелде чогу-ноңу өңүт-лөргөңиз болор мал-матанын камгала-хай-гааралың сагып салбайн турарын үсунде чыккы хе-речилер турар-дыр.

Совхозтун удурутчуларын аякы-агыйларын эске чы-гуу-биле Кара-Булдун, Кара-Тал деп керлерде 40-50 төнө кире эки шыпарыг сөгөн

интинин болган хууда мал-дар саа болуп, чыл каапан. Совхозка 2000 рубльдин кога-ралын четкирген. Совхозтун директорунун оракчызы С.Ш. Кууларын, кол зоо-техник В.Б.Н. Дагажыктын бир-бир айда шыпарын ты-рып, күрүңгө четкирген кога-ралын дугаар деп районун улу-сучу контроль комитети шиттирлээ.

«Шамбалы» совхозтун ийн малчыны кыштаала кы-жаалар. Башкылар ноябрь 14-ке четкир четкирген. Чылдык кышкыга сүт баа четкиртиним баар тавары-галар бар. Малды аман-аза-рымынга сүт-биле багыт ханымчалыг сагыптыг бол-ган.

Чыа ийн кышкыга «Кара-Хаа» совхозтун сүт-бараан фермасында туруп турар.

Ову туруп турарынын шы-пары куу. Чылгы сүт-биле илетерин суггарып оон тө-лөвөлөдөй кертүмүз. Кашаалын төлөвөлөдөй ту-дээт ап тура, оон четкир-тет-тес талааларыңа совхозтун специалитеттери сагып салба-ан. Бир эвес чылгы сүт-биле инетерин, башкаларын суг-гарарың арганын чыа ка-жанын төлөвөлөдөй кин-гөн болза, малды денгиздеп кылдыр аякыларга, азыра-рынга дагы болуп ийн.

Шак мындыг аякымын азы-буру четкестер кышкы-та-лазы, интинин малын хур кыштардынга шиттирарын боор берген. Малды четкир-тес чыа аякылар, оон чаш тадын оңа-менди камгалап алыр дээш бар аргаларын шитирип аякылар, ханым-чалын ап чорударын Кызыл районун улу-сучу контроль комитети совхозтарын уду-рутчуларын, кол специ-алитеттерин негиз.

Кыш-оол ХЕРТЕК

МУРНАКЧЫ САДЫГЖЫЛАР

Сүт-Холдун хереткеччилер нинтиңинде сөөлү чыл-дарда боттарың алган со-циалистг хулааларын аякы күсөдип турар салыг аякылаарың эвеш эвеш. Ыңчангыш ИИ. Кизи бүтүз бодуну кол-лектини дээш үзүт-хуу-тун кирип келген.

Район төвүнүн ырак кер-де турар Манчурек (эргелек-чи Тамира Ооржак). Ху-ректин (эргелекчин) Подия Монгуш) салгыларын планыг оонааларын аякы күсөт-кенир. Ол ышкан Йеменни. Алаан-Маалың аш-тем салгыларын аякылаарың.

Чан-оол ОНДАР.

ТҮҢНЕЛИН ҮНДҮРГЕН

АК-ДОУРАК. (Телефон-биле). Артыда фабрикамын күш-агый чөмөгөр, проф-ком пек, уацеток, эолчегер арганын калбарган соци-алистг чарыштын түңнелди үчүргөн.

Нормалыг аякылар планы 106 хуу, бекит чорутуу руу аякылар нег (пачалыгы Н. В. Стародубова) планыг оонааларын 102 хуу ботта-дырган.

Эолчегер арганында мас-тер Шалбаачи Күжүгеттин удуруткан № 4 эолчө со-циалистг чарыштын тынч-ка-ан болган.

Чыл планын эолчег хуу-саадан эрте дооар дээш улам соруктуг аякылап ту-рар.

Светлана БАЛЧЫР.

ТӨНЧҮ ПРОДУКЦИЯ ДЭЭШ ТӨЛӨВИР

Бистин Улуг-Хем району-вус кол урууларда хой аякылар. Районда нинти-биле 313 хойку өг-бүлө ке-розо-биле аякылап турар, оон нинтиде 114 малчын бүтүр-гөн төңчү продукциянын кирген орулгазынга хама-рыштыр малчын алмын-че кирген.

Ам бо хуңирде 1988 чыл-дын продукциянын төңчү түңнелдерин саагыла-хай районун совхозтарында дооступ турар. Кыш-та-лаанын эгелээ-биле хой-жулар ам келер чылдын продукциянын салым-хууун шиттирлей берген.

Малчыннын мурунга мындыг айтырыг тургу-стун көп болор: күш-а-жы-дым төлөвирин бүтүр-гөн продукциянын орулгазынга хамаарыштыр алыр бе азы аралда-биле керозо чарып алыр бе? Ону малчын кизи бүтүз бодуну күсөдип-биле шиттирлээр ужурут.

Бистин чылдык малчын-нарымыс «Чүте бүтүн чыл-дын чарыгдаларын совет-тинимиз туурамын» деп ай-тырып келдирип турар. Хер-ини мындам бо чылдын өгө чарыгдаларын эрткен чыл-дык октябрь, ноябрь, де-кабрь айларың чарыг-далың кириштирип турар бис. Ыңчангыш хойку кы-жанын чылды октябрь айлан эгелээш, келер чылдын ол-ла үзүңгө четкер. Чылдык таварыларда — совхоз чаа тургустунганда азы мал-чын кероно бир дугаар чар-ыс турла — 9 айларын лимдин берип кааш, керо-

кырында алган-биле ол үе-ни түңнелдерин баштайгы чылда удуруттер аргалыг бис. Керозо баулар дугуру-ш алган соода чылдын артын-уш айларынын чарыгдалы-ларазында чылте шити-гээр.

Күш-ажыдым төлөвирин бүтүр-гөн продукциянын орулгазынга хамаарыштыр алыр кылдыр «Найрал» совхозка 58, «Эйлек-Хемде» 56 малчын шитчөөн. Беш-тайгы совхозтун малчын-нарың төңчү продукция дээш 46,1 муң, айгыжың 70 муң рубльдин алган. Оон итинде 22 малчын продукцияны планда көрдүгөңиз чедир күсөткенин, артык чарыг-дал кылдың дээш төңчү

продукция шалымчын үзөт-пейи барган.

Күш-ажыдым бүтүрүчү-лүү шалымчын кудулап ту-рар таварыларга баа бар. Чыккы, «Найрал» совхозта бар малды 85 малчын на-дараар турган, керек кырында оларын саы 114. Хой ба-жын нормага келер тутпа-ныңдан 29 килир артып ту-рар. Ындыг болганда олар-нын кизи бүтүзүңге алыр шалымчын баа кызырып турбайн калар.

Ам олаа совхозтун мал-чын Оланмай Даштын чы-жөңгө өөрелдиг сана-жылдарын кылмы кероно-лер. Бирги көзөңгө — пла-нын, айгыжыңда — керек-ны-рында алган.

эин тывар апар: 954-ту 122-ге үзүңгөңиз 0,78 болор. Ам ол коэффициент-ин керек кырында 6020 рубль болган шалым фонд-узунга көзүңдөңизтерисе, 4695 рубль аргы шалым үнүп келер. Оон 3073 рубль бол-ган азымын кызыл каап-тымыска, 1622 рубль үнүп келер. Бо санын район коэф-фициентин болор 1,30-ге кө-зүңдөңизтерисе, 2108 рубль үнүп келер.

Ыңчангыш «Найрал» сов-хозтун малчын Даш Ко-роноват Оланмай төңчү продукция дээш 2108 рубль-да алган.

Күш-ажыдым төлөвирин бүтүр-гөн орулгазынга ха-маарыштыр алмын матери-алдыг чарыгдаларын кызы-рынга болган продукцияны арбыларды алмынга аякы-чутула, эолчег арга болуп турар. Күш-ажыдым бүтү-рүчүлүү белектеринге улу-г илгичи баа бер.

Күш-ажыдым бүтүрүчү-лүү шалымчын бекит турар ужурут. Ыңчангыш шалым төлөр мурунда элге ко-эф-фициентин айып алган тывар апар. Ону тыварын арга-ын үсунде көргүстүс.

Бистин бөгүңү бо чуга-ныстан чалгыс мындыг түн-нелди үзүңгөңиз болор. Про-дукция бүтүрүш көзүңдөңиз-терисе, материалдыг чарыг-даларын кызырып кудула-штымын алыр шалым уга-лып оор.

Кизи дугайында сагыш салыр

ХООЧУННАРНЫ ХОМУДАТПААН БОЛЗА...

Тыва АССР-ини Дээди Со-ветинин Президиумунун даалазы-биле Каа-Хем ра-йонда дайынның болган күш-а-жыдым хоочуннары-ның аякылар-чурталга-ны-биле танышкын, чуталады-чордум. Бо чутула айттыр-га хамаарыштыр чылдык шит-тирлээр ужурут сорулалар-нын солун дамчыштыр иле-редир артык эвеш деп болза менээ тургустунуп келди.

Шушту-ла чүвени багыт дээрсе майып чором, чылдык кылдымын турар аякылар баа бар. Ыңча-лаа чаа чы-на шиттирлээр ужурут айттырлар кымын-лаа дү-вүрөтпейн турары элденгит. 1987 чылдын эгелээнде район болган көдөз Советтерде дай-нын болган күш-а-жыдым хоочуннарынын чөмөгөрлөгөн тургускан. Күсөкчюон олар-га дегинмек көргүсөңизден, чөмөгөрлөгөн аякылы шу-далың, ара соккан. Районда хоочуннарынын кол кизи Са-рыг-Сеп суурда чурттал ту-рар. Оларын чымы, хураалы чангыла-лаа катан эрттирген.

1988-1990 чылдарда дайын-ны болган күш-а-жыдым хоочуннарынын социал бо-лган материалдыг ханымчал-газын экижидер дугайында ханымчалдыг чөмөгөрлөгөн хураалың башкаларга чуталап турган. Ол ханымчалдыг 12 пункту-дан тургустунган. Ол пункту-ларын чангыла-лаа күсөткени-миз. Ала-чурттуг дайынның киришкенин башкына, рын септирин аякылаар-лар дугайында бо чылдын август 17-де райүүсөкчюон шит-тирлээр баа сазып кырында арты-маш. Дайын киришкени И. В. Шелгунов чурар-бажын туруп алыр тууду материал-дын алымы-биле дуза дилеп, кам чыл улаштыр райүүсөк-чюон камдан дилег кылганымын түңнелде ону ханымчал бээр-биле баа бо чылдын апрель 20-де шиттир хуу-тун элденгит. Ук шиттиренин күсөдкени И. В. Шелгунов ам-лаа манавышкан.

Сарыг-Сеп суурун Ени-сейска кудуучулар 122 бажынын 2-ин квартиралар-да чурттал олуруп кырганын 73 хойкут Е. Е. Селгунов биле 82 хойкут В. О. Бабу-тин аякылар байдалын соо-лугурап чуталаашкын. Сарыг-Сеп дайынның киди-гөргө чылдарында Горький областын Саранский райо-нунда демин-орук станция-ныга аякылар эрттирген.

Өңүн ээп фронтунга чорут-кыш, оон эеп келбиз. Пенсия-ны үңгөш-лаа улаштыр алды чыл аякылаан. 73 рубль пен-сиялыг.

— Дайынга мөңсөн кизи-ниц кадайың-лаа бодуңа, дайын хоочуннарының мага-ланыңдан аш-тем салдып алыр дайында алдымын бешти киришкөн — деп чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган аякы кылмын шылаа-штыр мен. Чамыкта аргаларың чөмөгөрлөгөн чымылаан баар. Башкы чуталааштыр чар-аар дон чиниктер ханымчалдыг аякыларын ханымчалдыг башкы пессияны аш-тем салдып чарыгдаларыңа бешти четкирип баар-дыр. Дөрт чыл буруңга чөмөгөрлөгөн ханымчалдыг аякылар чымылаан баар. Чуталааш, хсмууданыңдан караның чакы дамдылаш, шиттир-тиңи олурду. — Холум-бүдүм, чүстериң аарып болган а

